

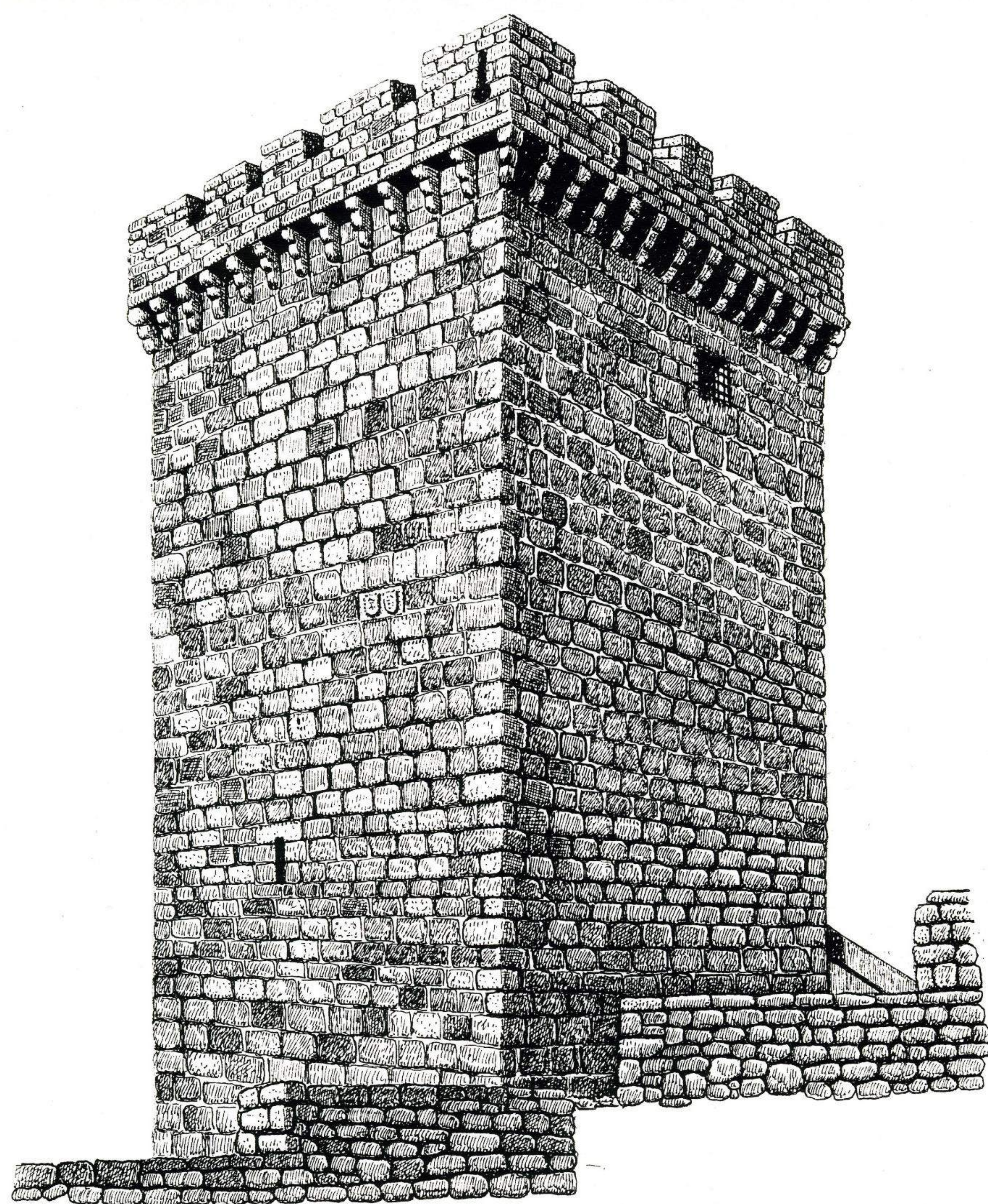
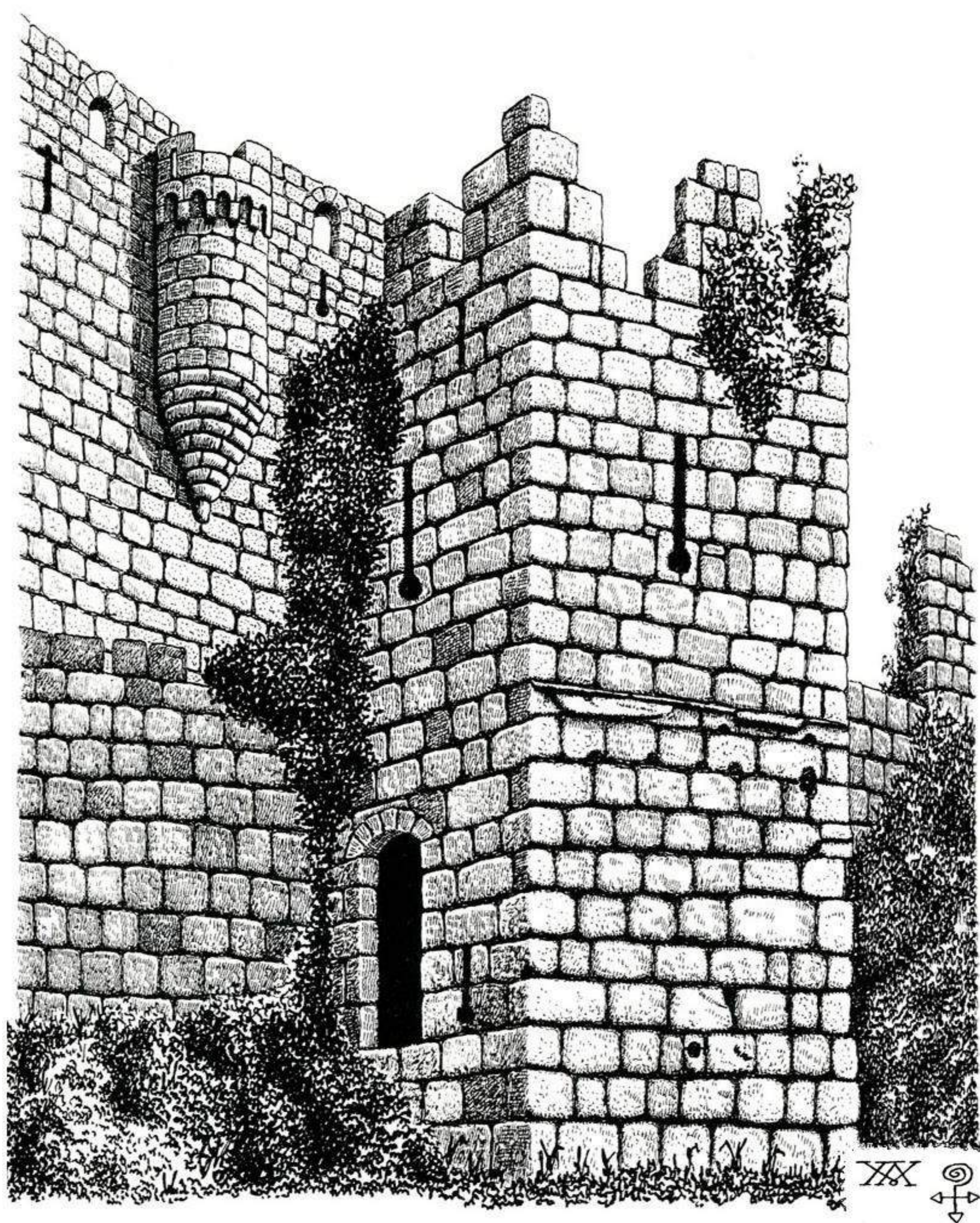
Instituto de Estudios Gallegos Padre Sarmiento

CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS

XUNTA DE GALICIA

Os nosos castelos da Ribeira Sacra

Castro Caldelas e Monforte de Lemos

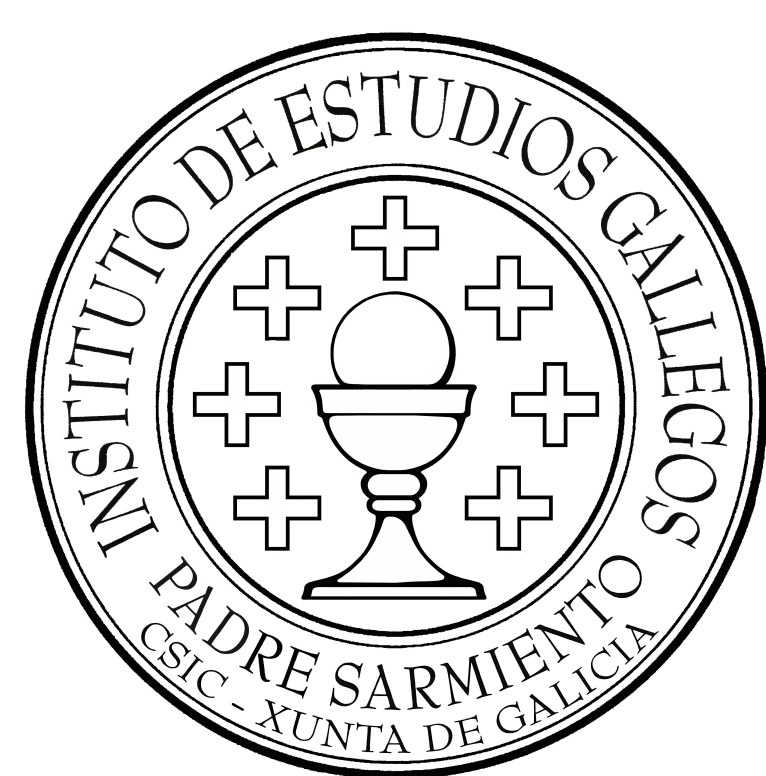

Este es un documento de acceso abierto distribuido bajo los términos de la licencia de uso y distribución Creative Commons Reconocimiento 4.0 Internacional (CC BY 4.0). Más información sobre esta licencia en <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Las noticias, los asertos y las opiniones contenidos en esta obra son de la exclusiva responsabilidad del autor o autores. El IEGPS, por su parte, solo se hace responsable del interés científico de sus publicaciones.

La presente contribución se enmarca en el proyecto de investigación “La casa señorial en Galicia (siglos XIII-XVI). Materiales para su estudio”, HAR2017-82480-P, financiado por el Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, la Agencia Estatal de Investigación (AEI) y el Fondo Europeo de Desarrollo Regional (FEDER) (Programa Estatal de Fomento de la Investigación Científica y Técnica de Excelencia. Subprograma Estatal de Generación de Conocimiento), del que es investigador principal el Dr. Pablo S. Otero Piñeyro Maseda.

Grupo de investigación "Historia social del poder desde la Edad Media" (cód. 641449) del Instituto de Estudios Gallegos Padre Sarmiento (CSIC-Xunta de Galicia), IP: Eduardo Pardo de Guevara y Valdés.

Edición no venal

© IEGPS

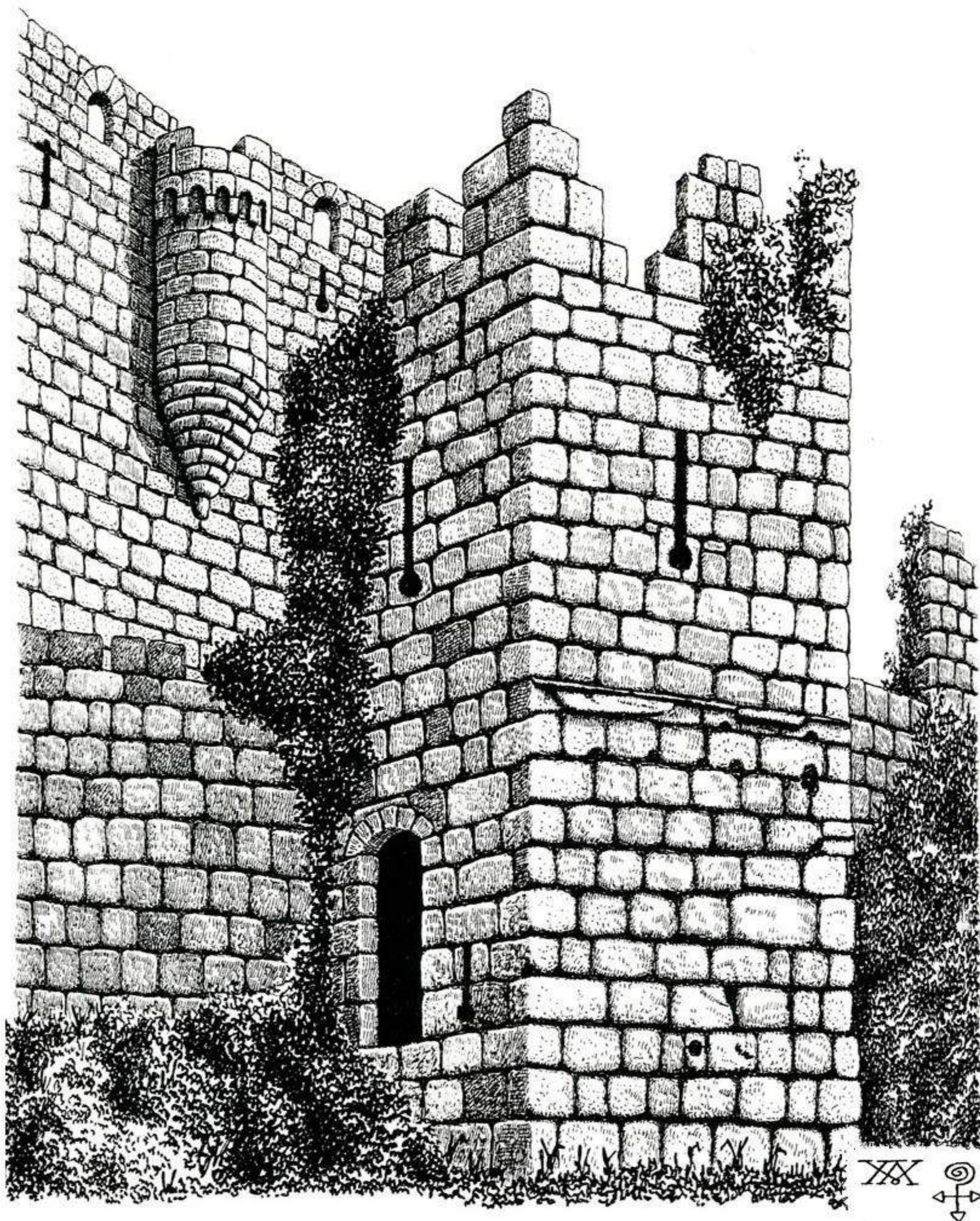
© Eduardo Pardo de Guevara y Valdés (comisario)

Instituto de Estudios Gallegos Padre Sarmiento

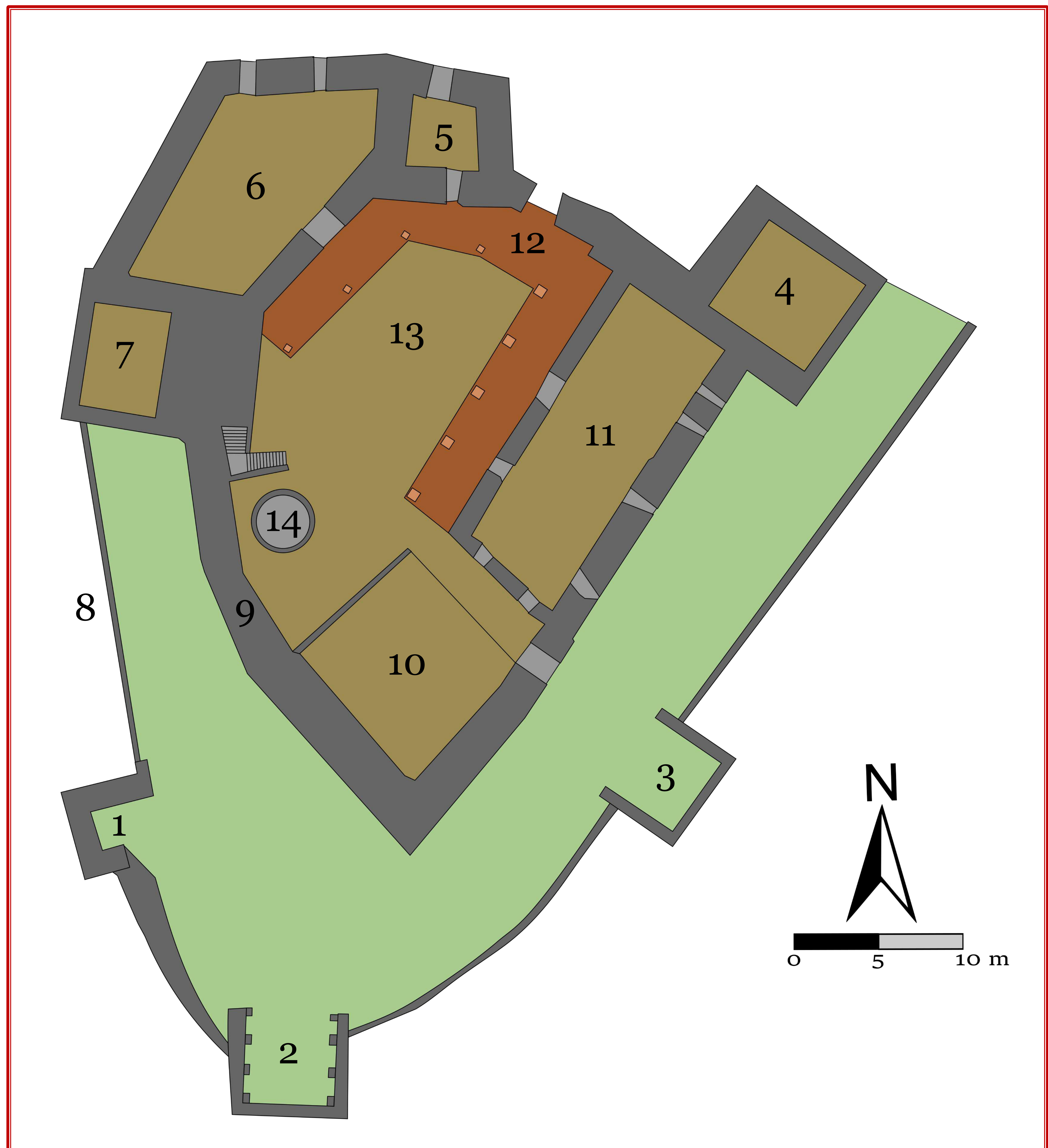
CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
XUNTA DE GALICIA

Os nosos castelos da Ribeira Sacra

Castro Caldelas

O castelo: a planta

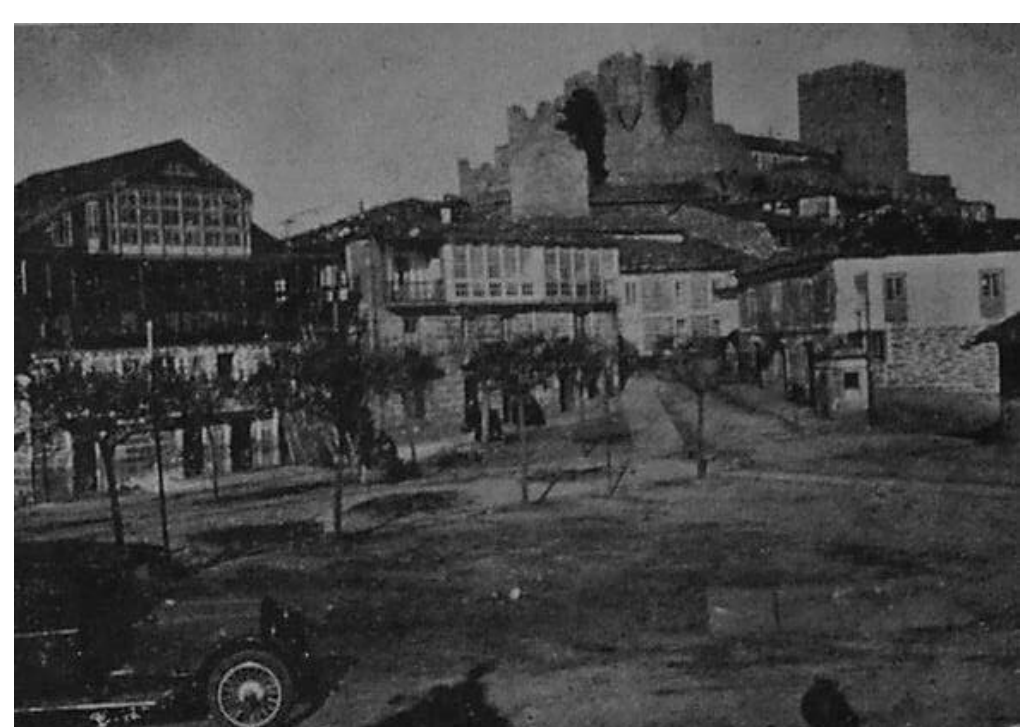

1, 2, 3 - Bestorres
4 - Torre da Homenaxe
5 - Torre do Cárcere
6 - Tulla

7 - Torre do Reloxo
8 - Muralla exterior
9 - Muralla interior
10 - Antiga Torre da Homenaxe

11 - Antigo Palacio dos Condes
12 - Casa do Administrador
13 - Patio de armas
14 - Pozo

O castelo: fotografías

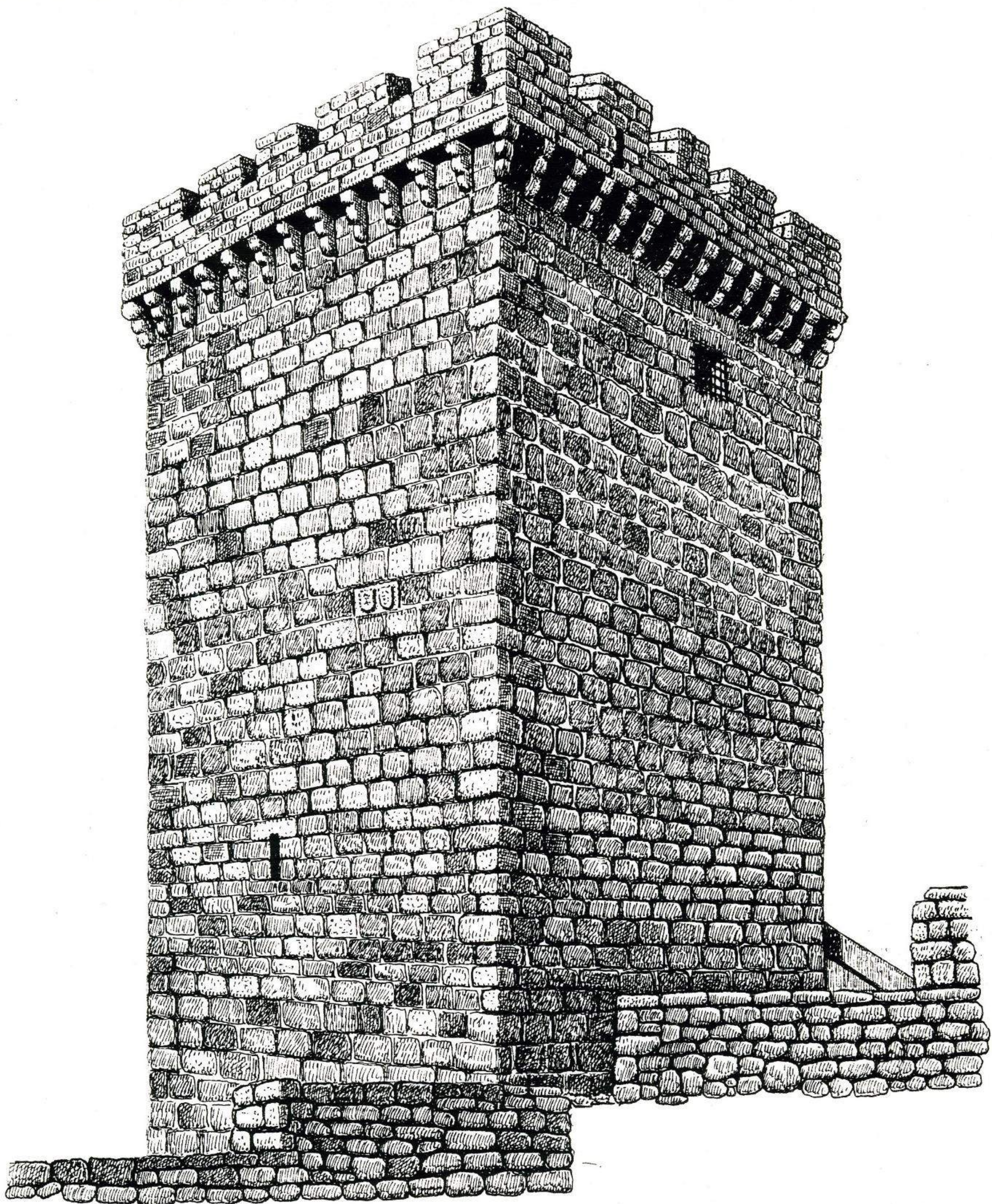

Instituto de Estudios Gallegos Padre Sarmiento

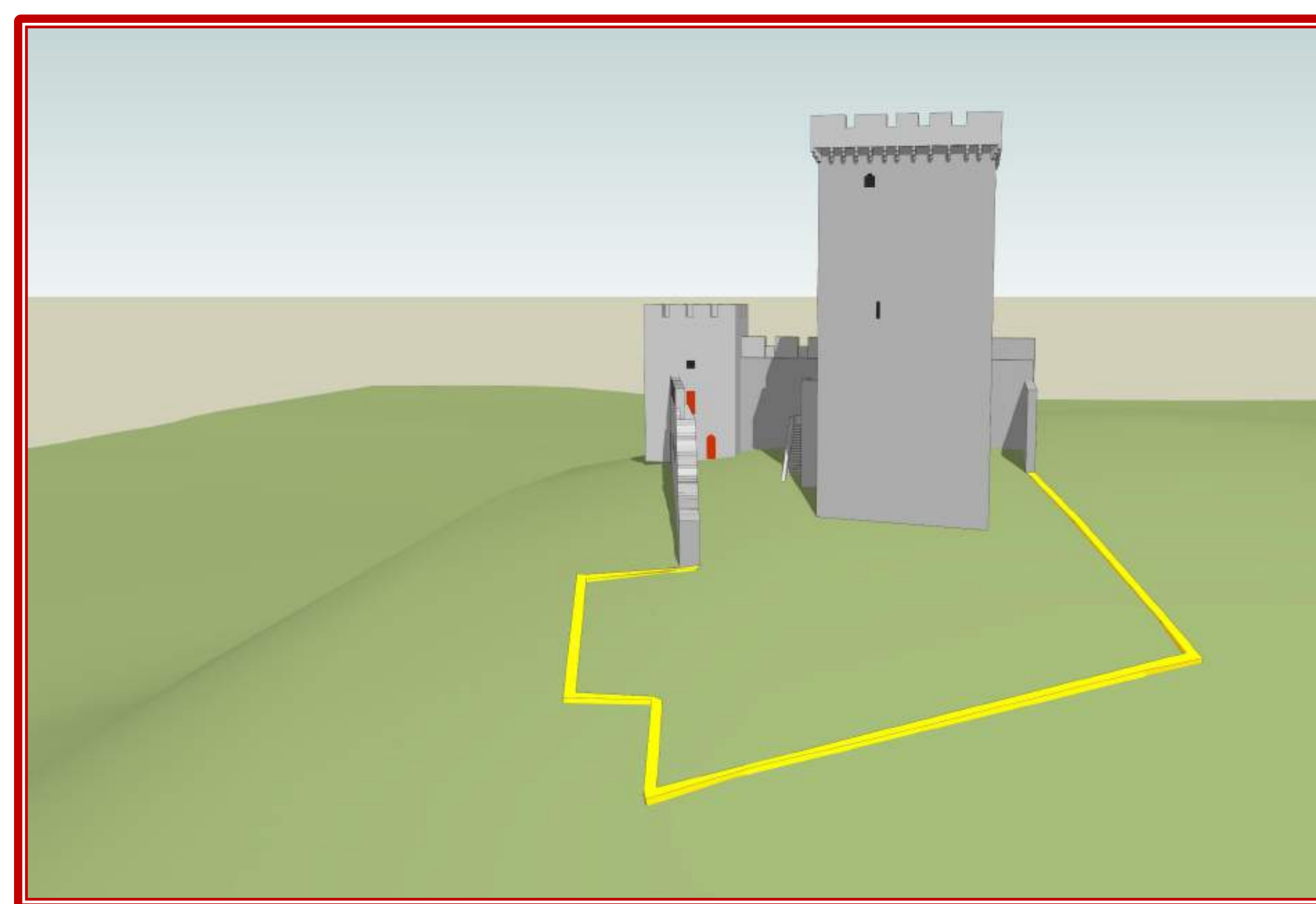
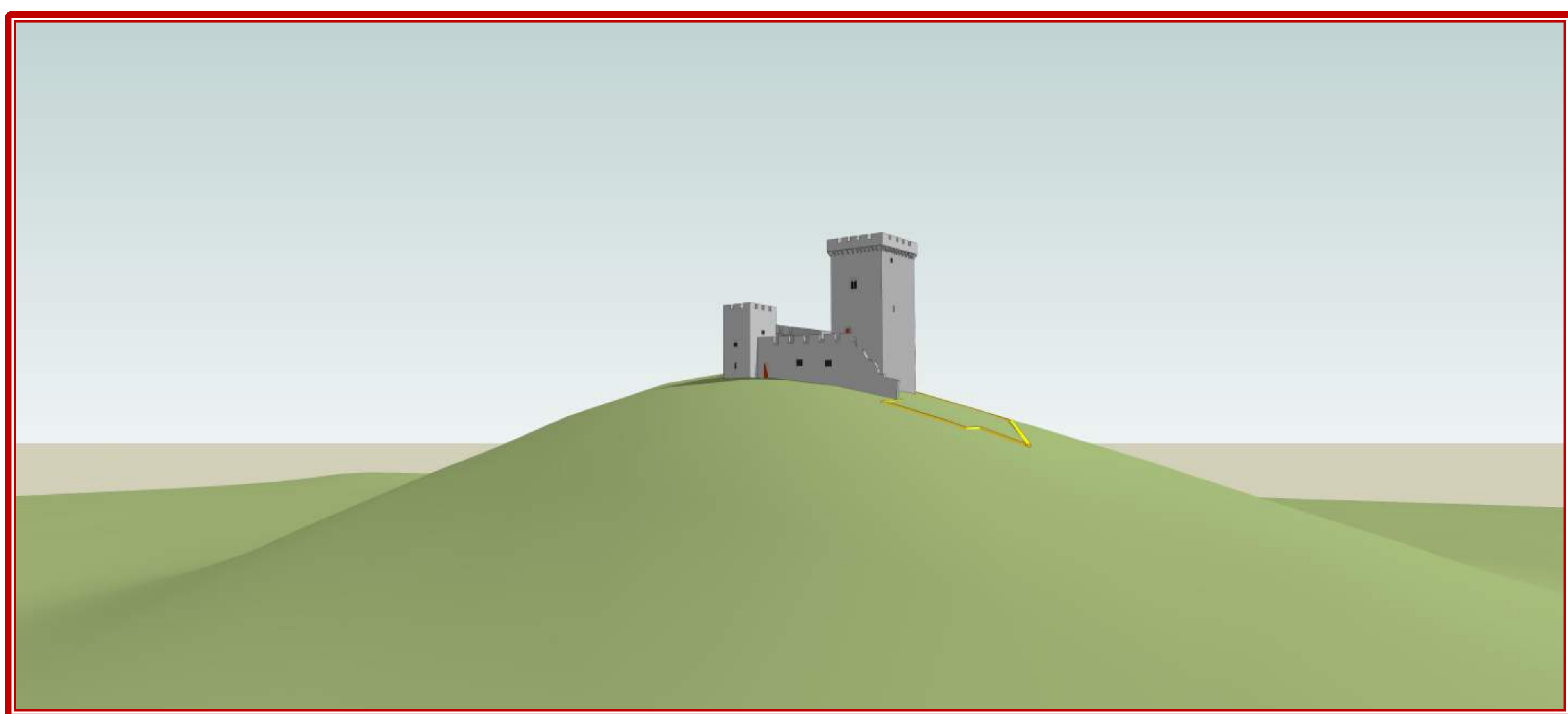
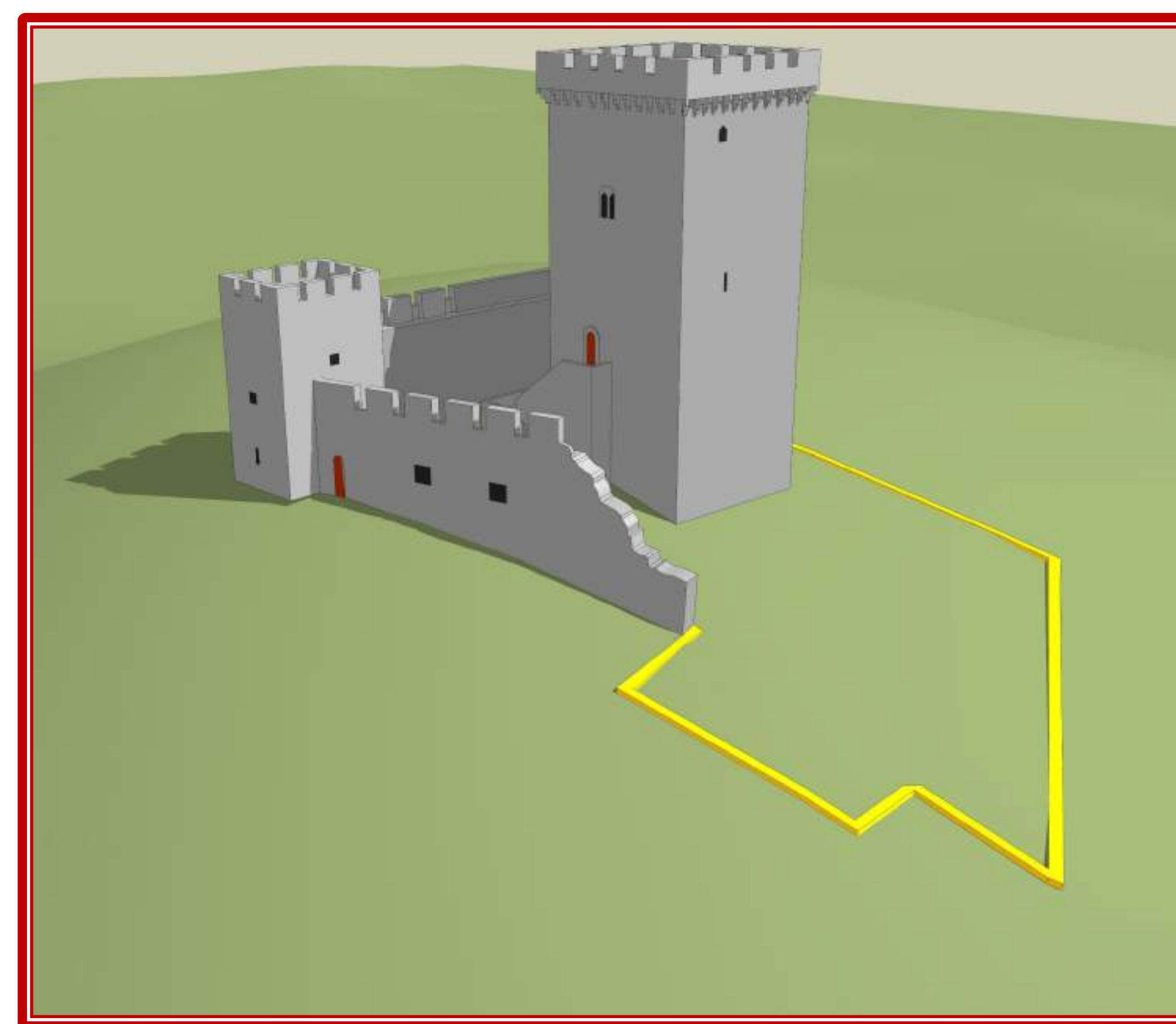
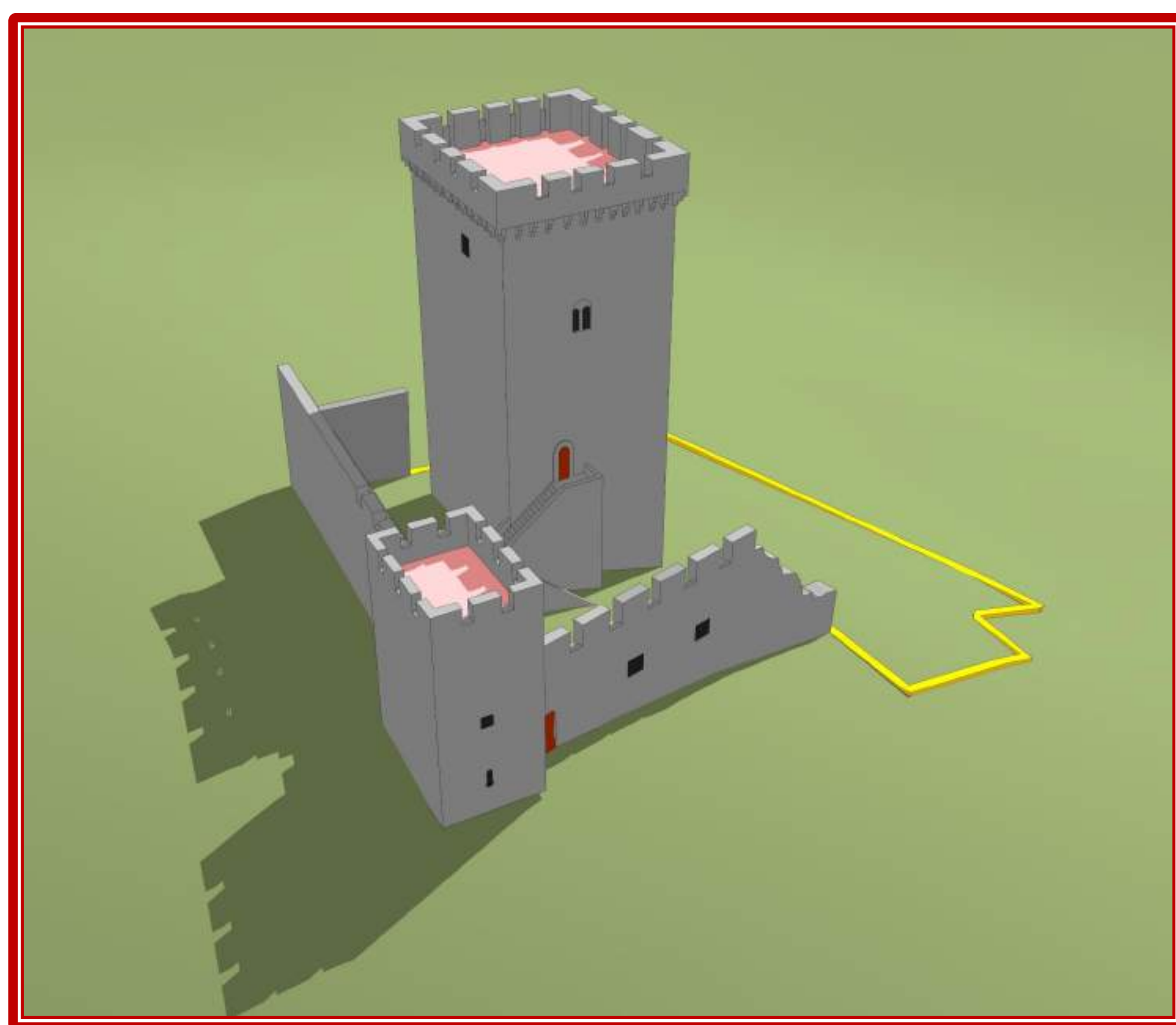
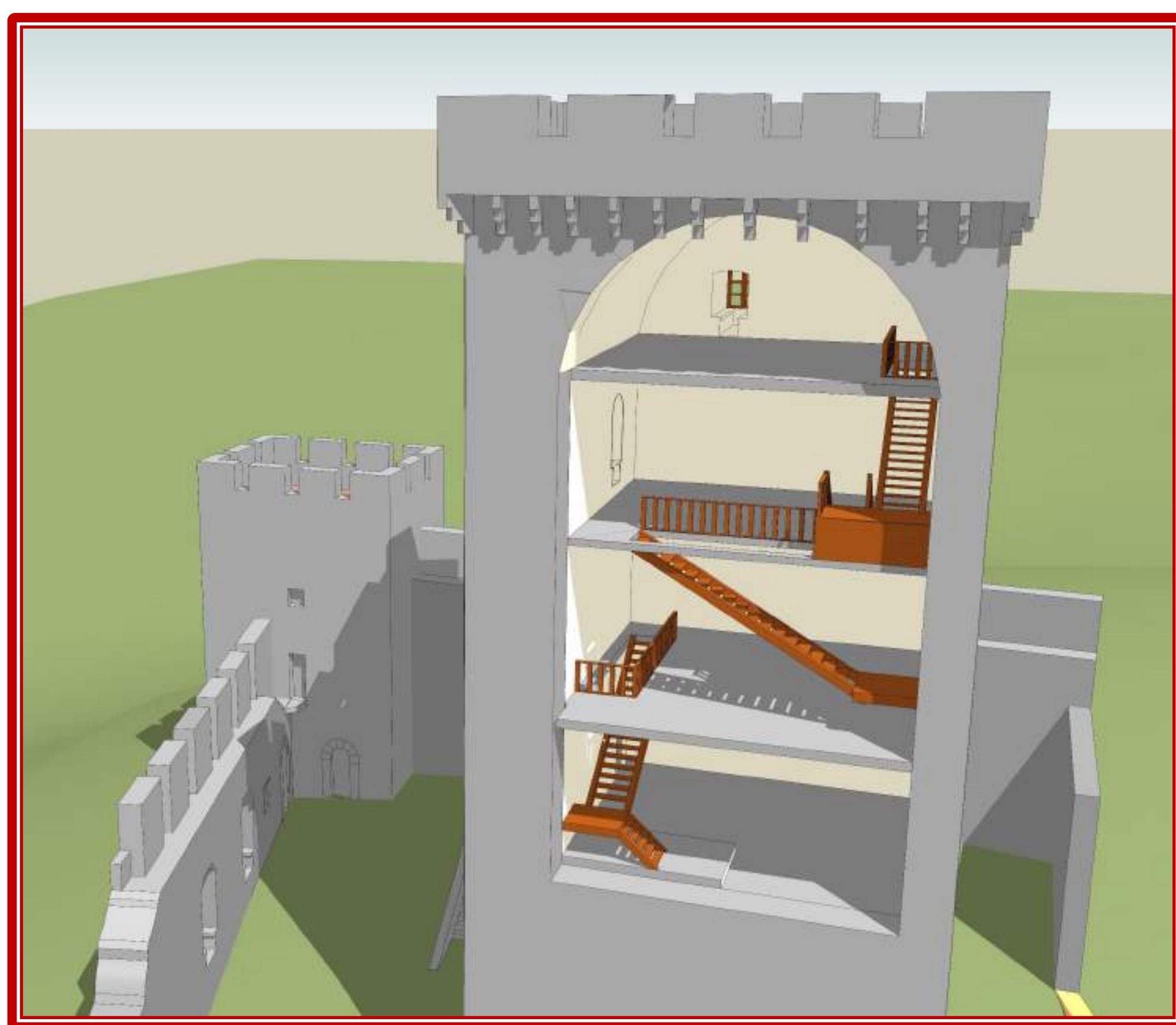
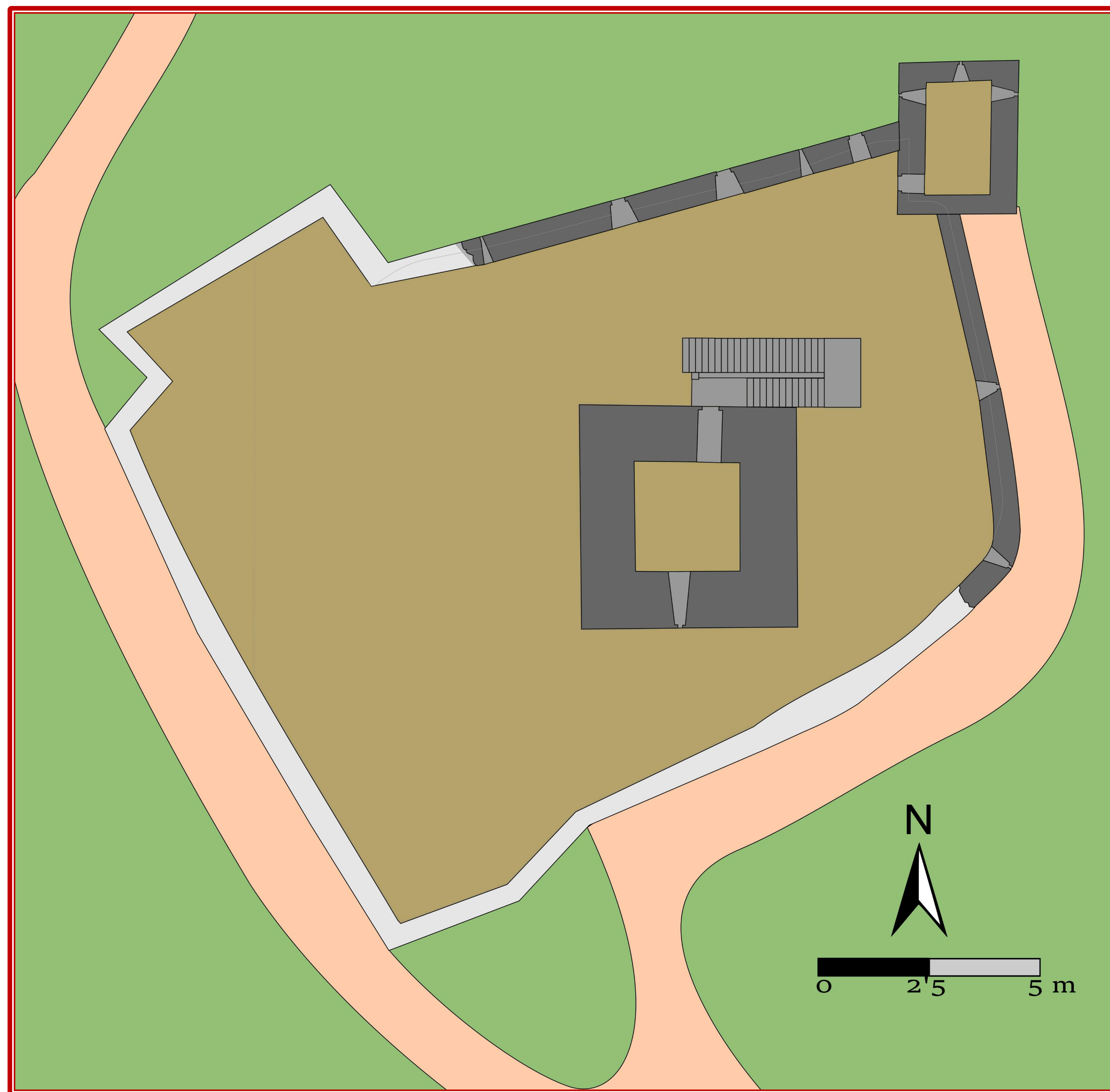
CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
XUNTA DE GALICIA

Os nosos castelos da Ribeira Sacra

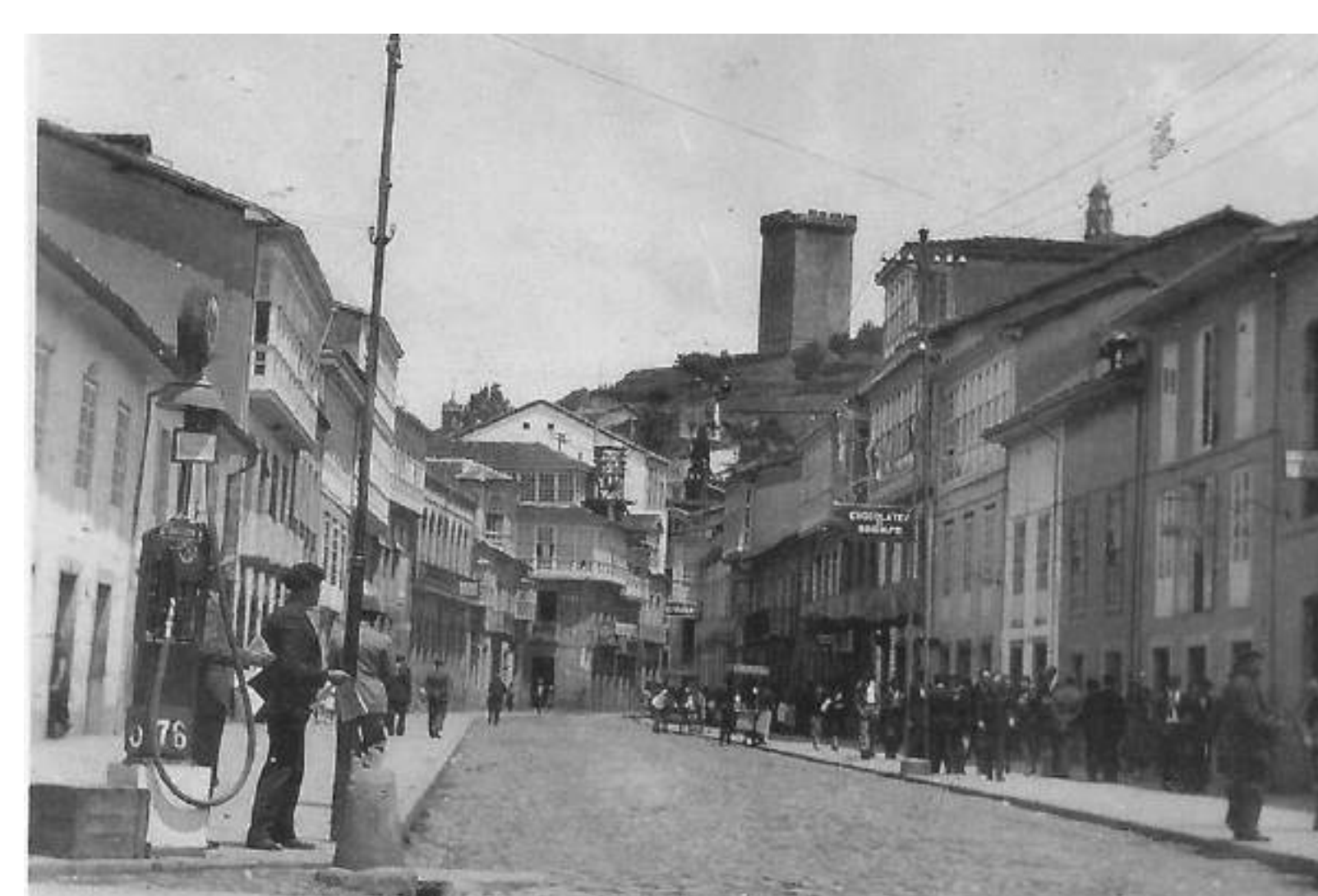
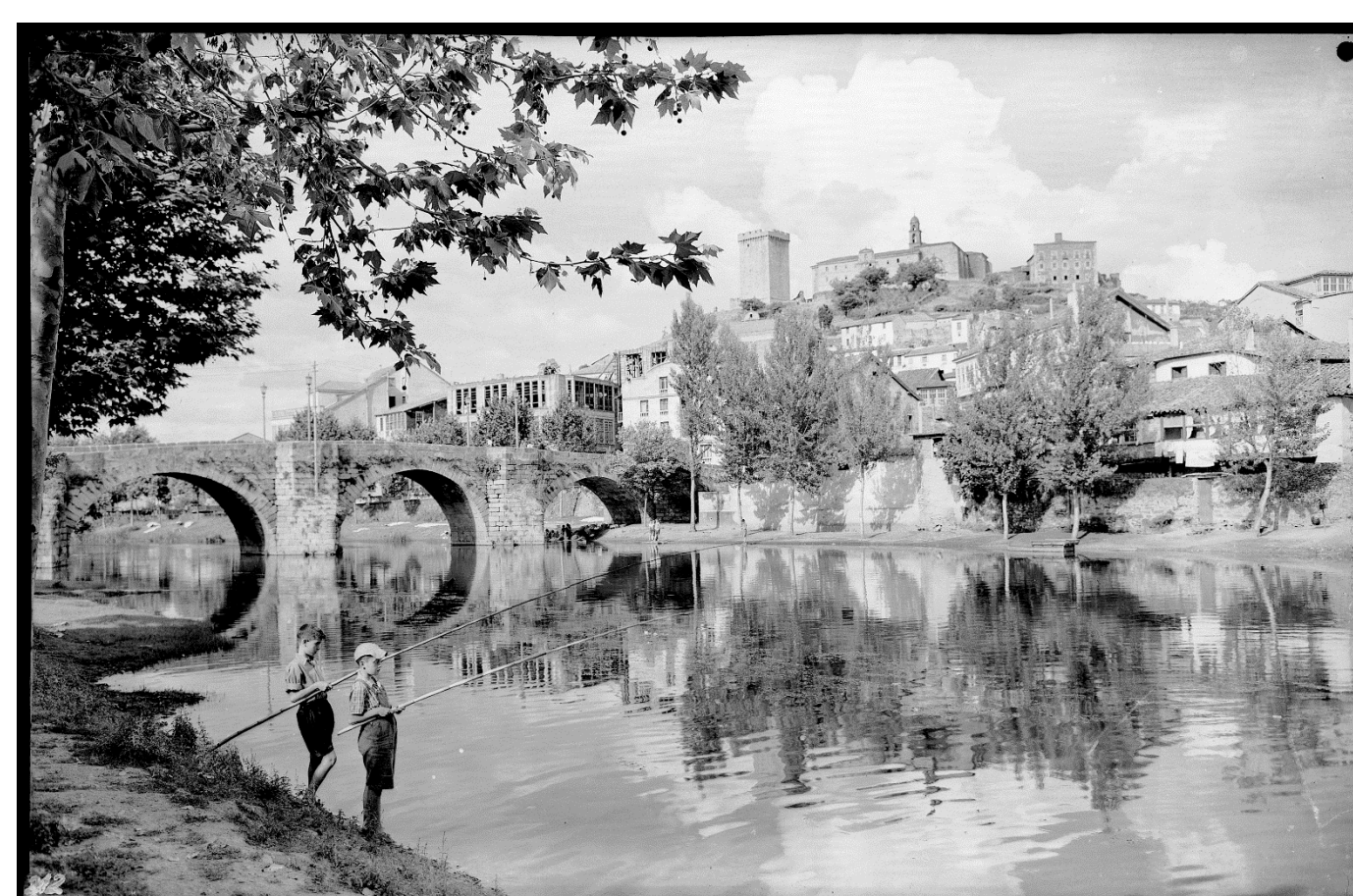
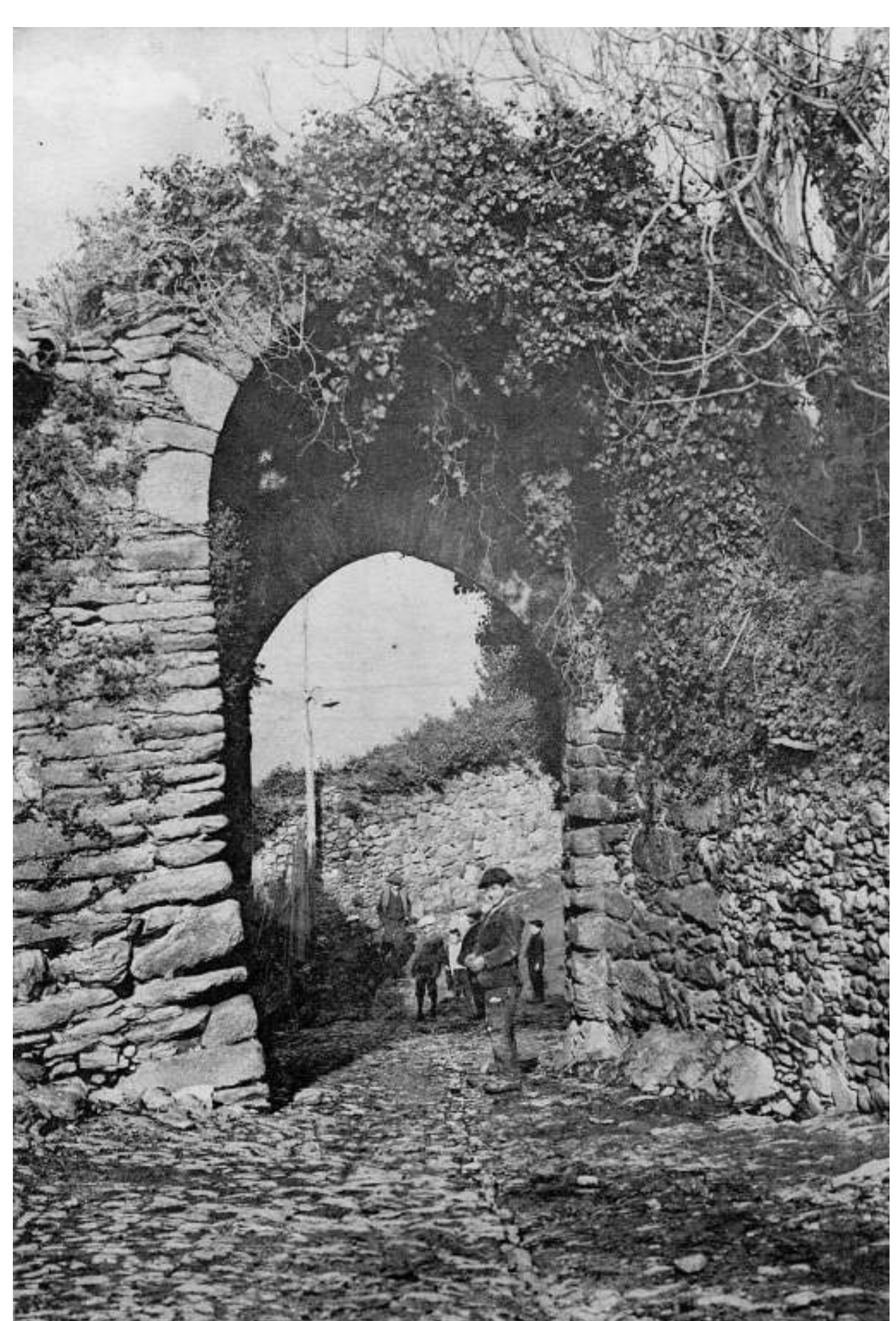
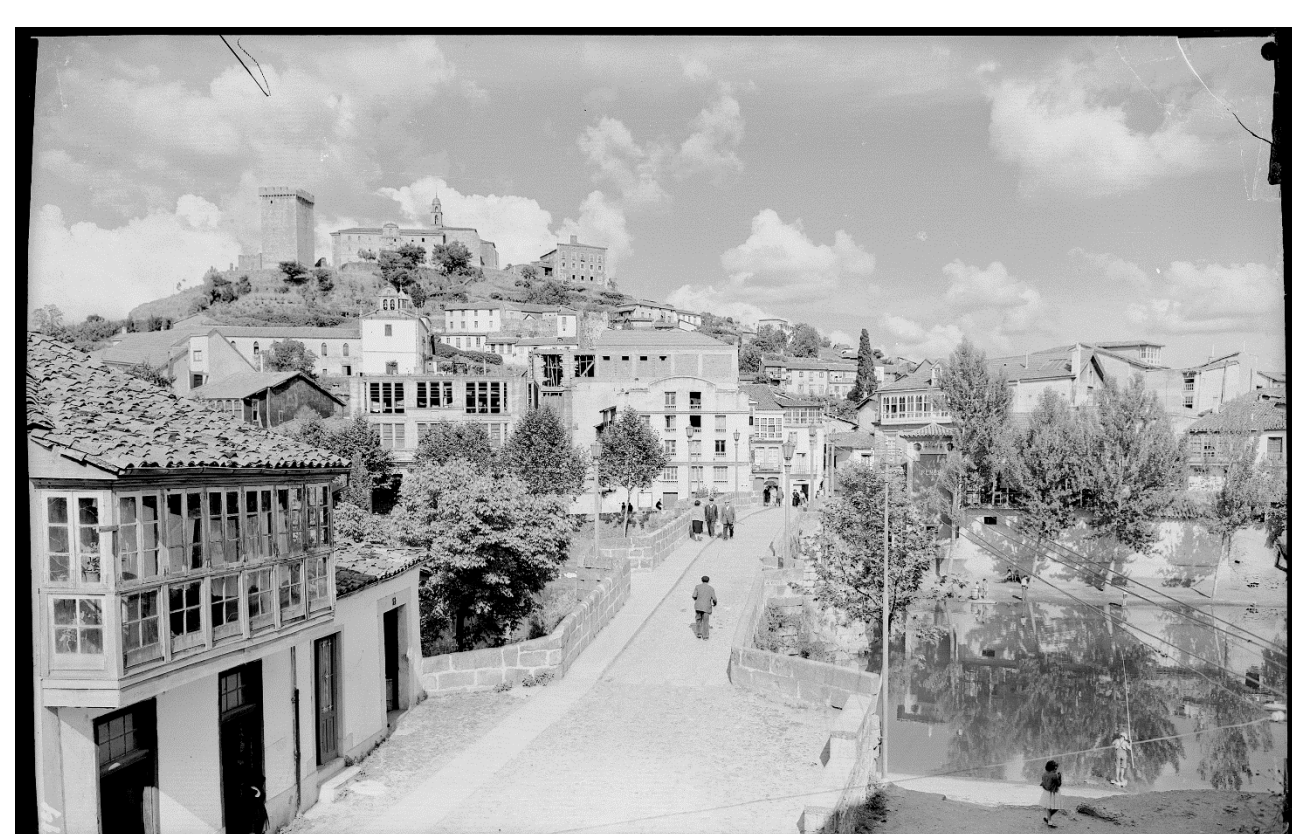
Monforte de Lemos

O castelo

O castelo: fotografías

Os outros castelos da Casa de Lemos

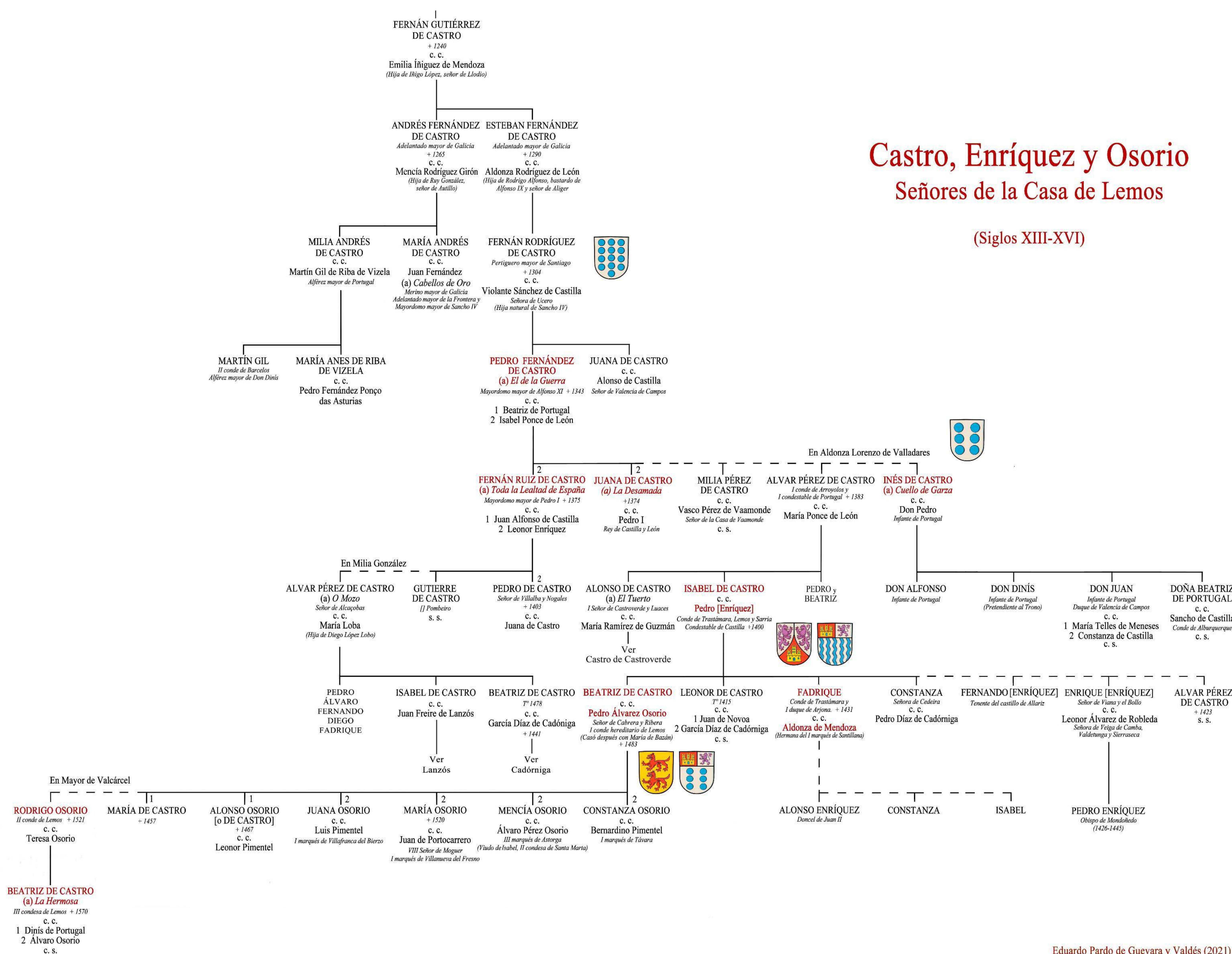

A xenealoxía

Castro, Enríquez y Osorio

Señores de la Casa de Lemos

(Siglos XIII-XVI)

Eduardo Pardo de Guevara y Valdés (2021)

Pedro
Fernández
de Castro

Fernán Ruíz
de Castro

Juana de
Castro

Inés de
Castro

Isabel de
Castro

Pedro
[Enríquez]

Beatriz de
Castro I

Fadrique

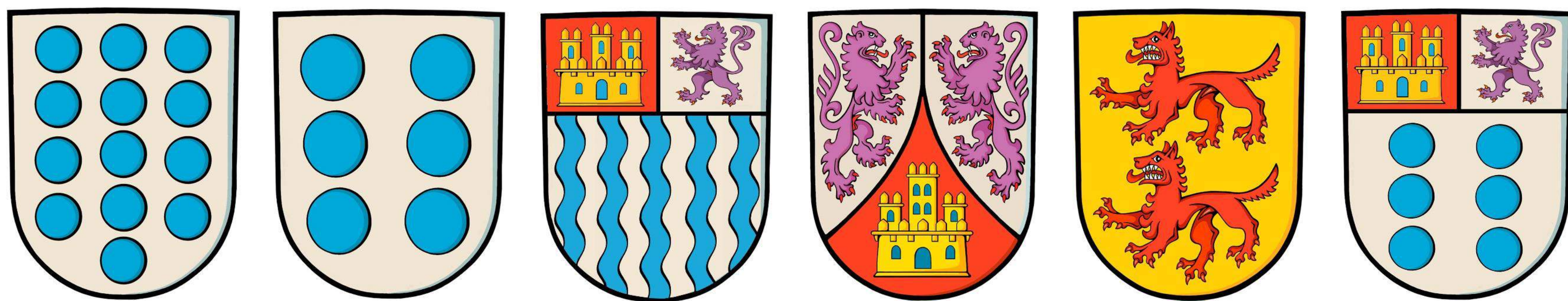
Aldonza de
Mendoza

Pedro
Álvarez
Osorio

Rodrigo
OsorioBeatriz de
Castro II

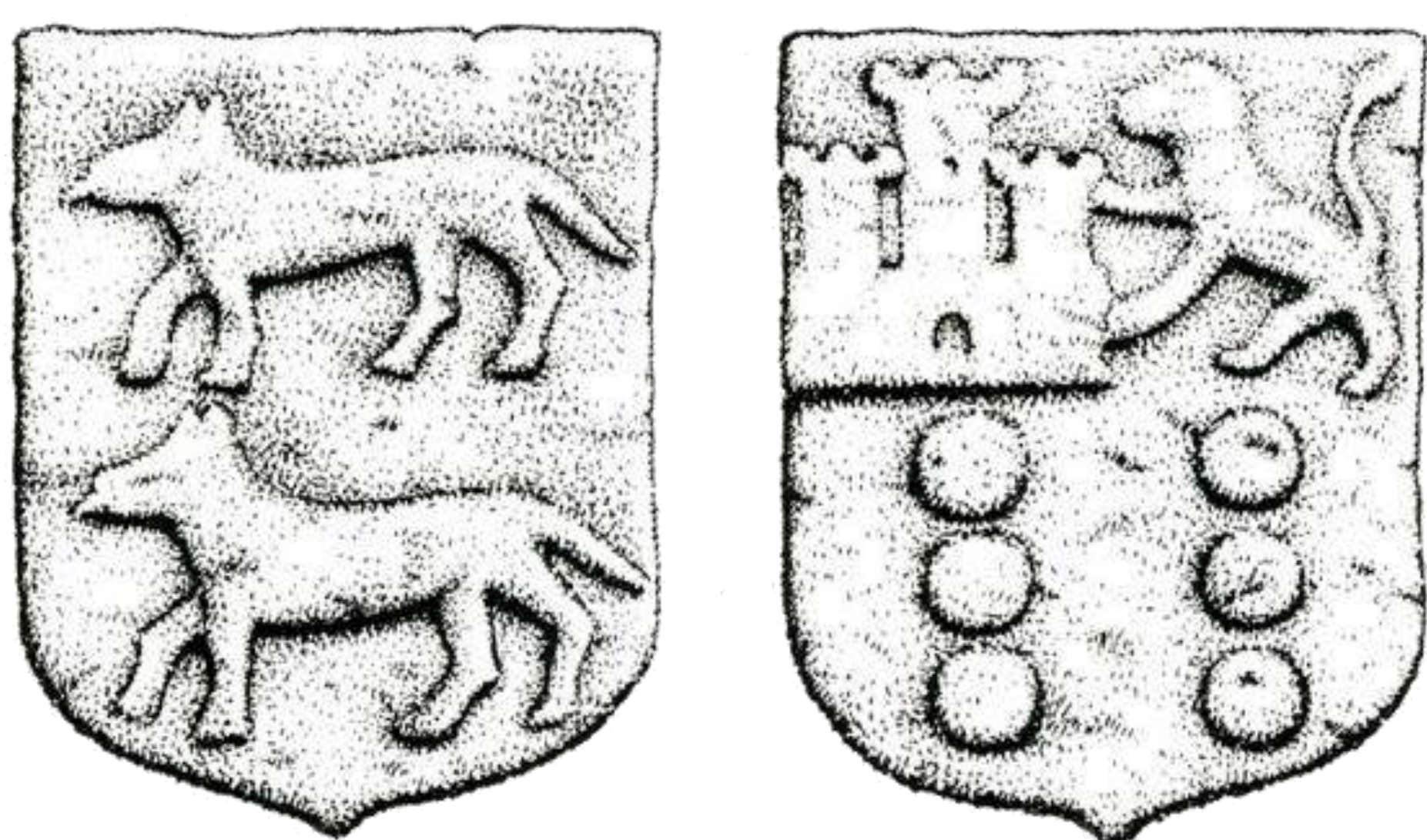
Os testemuños heráldicos

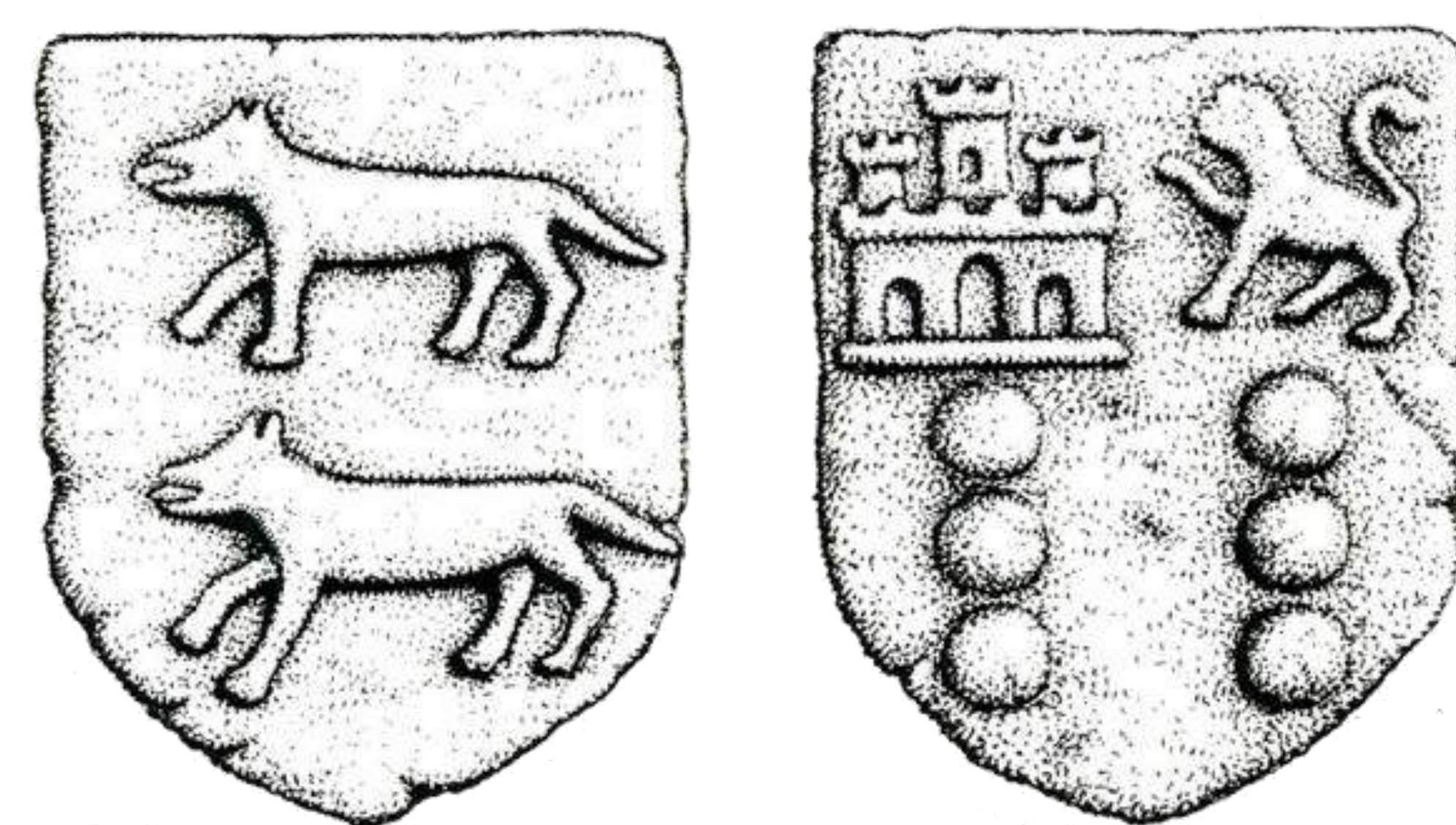
As armas traídas polos señores da Casa de Lemos evolucionaron co transcurso do tempo, principalmente pola sucesión das tres liñaxes que a posuíron: os Castro, en primeiro termo, cuxo protagonismo se estende até pouco máis da metade do século XIV, trouxeron por armas trece *roes de azur*, reducidos a seis a partir das armerías dos fillos non lexítimos de don Pedro *el de la Guerra*.

Despois dos vellos Castro, o protagonismo correspondeulle a un sobriño de Enrique II, o conde don Pedro de Trastámara, e ao seu fillo o conde don Fadrique —despois tamén duque de Arjona—, quen empregaron os *palos de azur vibrados* ou *ondados* de sentido territorial (parece que como alusión ao condado de Trastámara) e un *jefe partido* de Castela e León para significar a súa procedencia familiar; paralelamente tamén fixeron uso nos seus selos e nos ambientes cortesáns doutra disposición: *Castilla mantelado de León*, conforme á fórmula inaugurada polo infante don Felipe e traída máis tarde polo príncipe don Enrique, cando era conde de Trastámara.

Tras estes personaxes, a quen se adoita dar o apelido Enríquez, o protagonismo correspondeulle a dona Beatriz de Castro —irmá do duque don Fadrique— e ao seu marido, don Pedro Álvarez Osorio, señor de Cabrera e Ribera. Con eles, a Casa de Lemos consolidouse e acadou o título condal hereditario, ao tempo que organizaban as súas representacións heráldicas con dous escudos emparellados: un cos *lobos de gules* traídos polos Osorio, como propio de don Pedro Álvarez, e o outro cos seis *roes de azur* e o *jefe partido* de Castela e León, como propio de dona Beatriz e os seus antecesores.

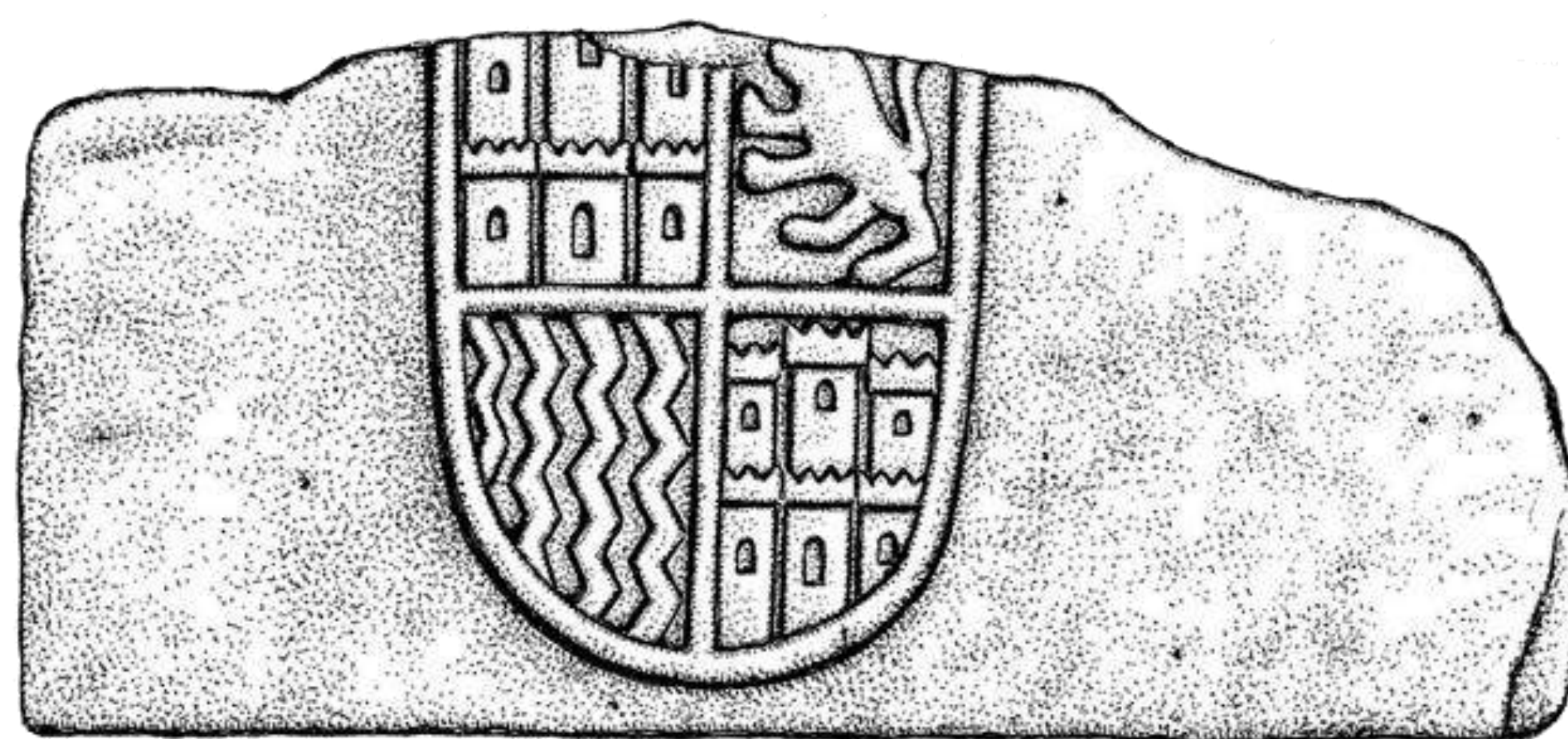
Monforte de Lemos

Castro Caldelas

Castelo de
Ponferrada

Pena de Merla (Palas de Rei)

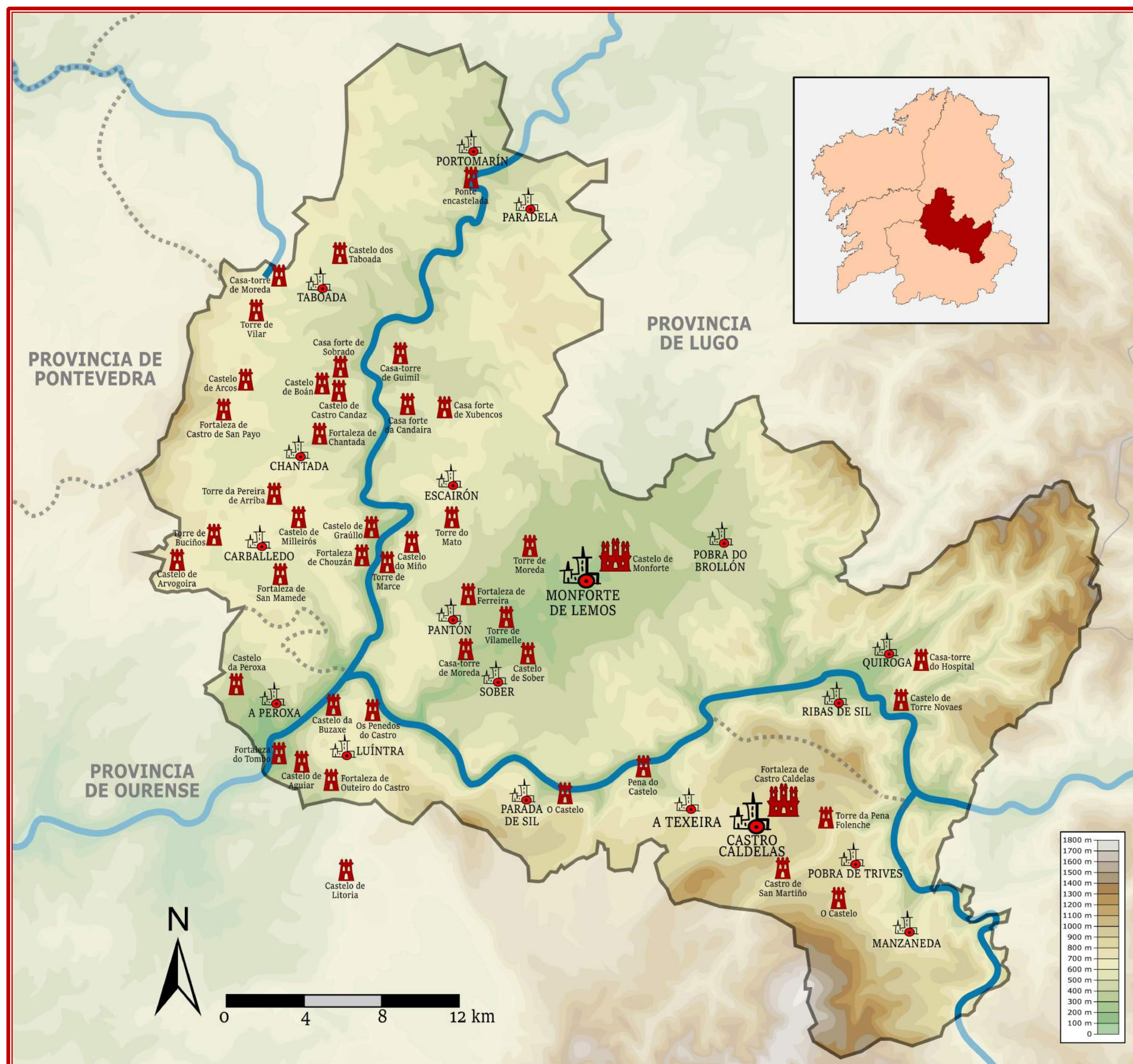
San Francisco
(Lugo)

E os documentos

Documentos do Archivo Ducal de Alba (ADA)

As fortalezas, castelos e torres na contorna da Ribeira Sacra

Coordinación

María Gloria de Antonio Rubio, Miguel García-Fernández,
Jeniffer Fernández González, María Rivo Vázquez

Equipo de traballo

Eduardo Pardo de Guevara y Valdés, Pablo S. Otero Piñeyro Maseda,
María Gloria de Antonio Rubio, Rosario Valdés Blanco-Rajoy, Miguel García-Fernández,
Jeniffer Fernández González, María Rivo Vázquez, Carlos Andrés González Paz

Planimetrías e cartografía

Álvaro Solano Fernández-Sordo

Páxina web *Os nosos castelos*

